

החלטה בעניינו של מר ייבגני לבנזוב

מבוא

עשיתי מאמץ על מנת להגיע להסדר מוסכם בין העותר לבין הנהלת האיגוד. שוחחתי ביחד ולחוד עם העותר ובא כוחו מזה ועם יו"ר הנהלת האיגוד ועם מנכ"ל האיגוד מזה. סברתי כי מבחינתו של העותר, עדיף שלא אכתוב החלטה וכי מטרת העתירה תושג בדרכי נועם, אם רק יתנצל על מכתב שכתב להנהלת האיגוד ואליו אדרש בהמשך הדברים.

יו"ר הנהלת האיגוד ומנכ"ל האיגוד הודיעו לעותר כי אם יתנצל ייפתח דף חדש בעניינו.

שלחתי לעותר נוסח התנצלות ויעצתי לו כי טוב יעשה אם יחתום עליו כמות שהוא. בתשובתו אלי הוא אמנם הביע נכונות להתנצל אולם, הציע תיקונים לנוסח ההתנצלות שחלקם מיותרים בעיני וחלקם אינם רלבנטיים כלל לעתירה גופה. הודעתי לו שהנוסח שהצעתי ומוסכם גם על הנהלת האיגוד, אינו נתון למשא ומתן ויעצתי לו שוב לסיים את הפרשה, על ידי חתימה על הנוסח שהצעתי. העותר סרב ולכן לא נותר לי אלא לכתוב החלטה מפורטת בעתירה וזאת, אחרי שאפשרתי לעותר להעלות כל נימוק חדש, אם יש לו כזה, כדי לתמוך בעתירה, מעבר לנימוקים שנטענו בעתירה עצמה והוא ניצל בדקה התשעים ואף מעבר לכך את האפשרות הזאת.

התשתית העובדתית לפי העתירה

העותר הוא שחמטאי המשחק במועדון ראשון לציון והוא גם בעל דרגת השיפוט הבינלאומית-שופט פיד"ה.

מועדון ראשון לציון רצה לקיים סמינר לשופטי שחמט שבו העותר היה מיועד להרצות. באוקטובר 2022 פנה יו"ר המועדון ליו"ר ועדת החוקה והשיפוט ולסמנכ"לית המקצועית של האיגוד ובקש לבצע בדיקה שבסיומה תאשר כי הסמינר המתוכנן, עומד בכללי הוועדה. יו"ר הוועדה ענה לו כדלהלן:

"בשיחה הבוקר ביני לבין מנכ"ל האיגוד, הוחלט שיש לבצע רגולציה מסודרת של כל הנושא של קורסי שיפוט על כל היבטיו. עד גיבוש הרגולציות על המבחן, מבנה חומר נלמד, מי מוסמך להרצות וכיוצא בזה- לא יאושרו בינתיים קורסי שיפוט מבחינת קורסים מאושרי איגוד השחמט".

סמוך לאחר מכן כתב מנכ"ל האיגוד ליו"ר מועדון ראשון לציון ואישר שעד שיוצא נוהל מסודר של ועדת חוקה ושיפוט, לא יועברו קורסים והוא הוסיף וכתב (להלן- "תגובת המנכ"ל"):

" בכל מקרה, מר ייבגני לבנזוב התנער מחברות באיגוד השחמט. בעצמו ביקש לנתק כל קשר ולכן הוא לא יוכל להעביר שום קורס מטעם איגוד השחמט. אחדד את העניין שיהיה לך ברור יותר, קורס שיועבר על ידי או בשיתוף מר לבנזוב, לא יוכל לקבל אישור רשמי מאיגוד הישראלי לשחמט או הוועדות שלו".

לדברי העותר, הוא מעולם לא התנער מחברות באיגוד השחמט. אדרבא, הוא משלם דמי חבר, משחק בליגה ומשתתף בתחרויות שבחסות האיגוד.

לדבריו: " הרקע לפסילתי על ידי המנכ"ל הינו כי לפני כשנתיים העברתי ביקורת על התנהלות של יו"ר וועדה באיגוד. מנכ"ל האיגוד, בכובעו כקובל, החליט להגיש נגדי תלונה לוועדת המשמעת.

בדיון בוועדת המשמעת, יו"ר הוועדה פסל את נוסח הקבילה על הסף וציין כי אין בה כל שמץ של עבירה או התנהגות לא הולמת וכי התלונה אינה ראויה לדיון כלל. **לאור הדברים האלה, הקובל (המנכ"ל) החליט למשוך את התלונה ולבטלה. פרוטוקול הישיבה מצורף.** המשמעות הינה כי אין נגדי כל פסיקה משמעתית או אתית, ולכן אין למנכ"ל איגוד השחמט סמכות תקנונית לפסול אותי מפעילות מקצועית במסגרת האיגוד. המבחן היחידי הרלוונטי נוגע לאמות המידה המקצועיות והוא באחריותה של וועדת החוקה והשיפוט.

בפעוליות הנ"ל כמנכ"ל, עקב טינה אישית, ותוך חריגה בוטה מסמכותו, פוגע בחופש העיסוק שלי וביכולתי להתפרנס. בכל תפקידי וסמכויות המנכ"ל על פי סעיף 12 וסעיפי המשנה שלו, לתקנון האיגוד, אין סמכות או רמז לסמכות שמקנה למנכ"ל אפשרות להרחיק אותי".

בקשת העותר מבית הדין היא "להורות למנכ"ל למשוך בחזרה את מכתבו האמור, ולהודיע למועדון ראשון לציון שאוכל לקיים את הקורס במידה והקורס יאושר על ידי וועדת חוקה ושיפוט".

התשתית העובדתית המלאה

לצערי, התשתית העובדתית לפי העתירה וצרופותיה לא רק שאינה מלאה, אלא שהיא בחלקה מוטעית ועלולה הייתה להטעות את בית הדין. התמונה המלאה לא נפרשה כאן בפני בית הדין. לא היה גילוי מלא ונאות של העובדות שעל פיהן ייקבע גורל העתירה לשבט או לחסד. בדין זה קבע בית המשפט העליון. בע"א 813/87 **רוטברד נ' מדינת ישראל**:

"בהעדר הצדקה עניינית, מן הראוי שבעל דין יפרוש את היריעה כולה לפני בית המשפט... שאם לא כן, לא מן הנמנע הוא כי בנסיבות מתאימות יהא בידי בית המשפט לדחות את התובענה"

בעניין רע"א 8113/00 **שפר ואח' נ' תרבות לעם** נכתב:

" הלכה מיוסדת היא כי מי שפונה לבית המשפט בקשר למתן סעד זמני חייב לגלות את כל העובדות העשויות להיות רלוונטיות לבקשתו ובמקרה של ספק, עליו להשאיר את שאלת הרלוונטיות להחלטת בית המשפט ולא לקבוע בעצמו, תוך שיקול האינטרס הצר שלו, מה יש לגלות לבית המשפט".

על סמך הלכות אלה יכולתי לדחות את העתירה על הסף שכן העותר, לא בלבד שלא צירף את נוסח התלונה המפורטת שהוגשה נגדו לוועדת המשמעת, אלא שהוא צירף רק עמוד אחד מתוך שלושה עשר עמודי פרוטוקול הדיון מאותה ישיבה שדנה בצוותא חדא בתלונה שהוגשה נגדו וכנגד גב' מרסל אפרוימסקי (שעה שהוא כותב בעתירה "פרוטוקול הישיבה מצורף").

מהעמודים שלא הוגשו לבית הדין למדתי כי העותר כלל לא התייצב לישיבת הוועדה בעניינו. לעובדה זאת אין זכר בעתירה. עוד למדתי פרטים שונים על הפרות הקוד האתי שיוחסו לעותר וזאת בעדותו של המתלונן דהיינו יו"ר ועדת הנוער שיזם את התלונה המשמעתית. הדברים שאמר אותו יו"ר לא נסתרו ומבחינה משפטית הן לכאורה הוכחו, שכן העותר לא נכח בדיון וממילא לא חקר אותו ואילו טענות עובדתיות שכתב במה שלהלן ייקרא: מכתב העותר" מטבע הדברים לא עברו את מבחן החקירה הנגדית, אף זאת בהעדרו של העותר מהדיון. מקצת מדברי יו"ר ועדת הנוער סתרו מספר טענות עובדתיות שטען העותר במכתב שכתב בין היתר גם

לועדת המשמעת ואליו אדרש בהמשך בהרחבה (להלן – "מכתב העותר"). לא אכנס לגופם של דברים שכן דיון בתוכנה של התלונה המשמעתית שעברה מהעולם, אינו מעלה ואינו מוריד לעניין העתירה שלפני.

בעתירה מבקש העותר ללמוד מהעמוד היחיד שהגיש מהפרוטוקול כי :

" בדיון בוועדת המשמעת, יו"ר הוועדה פסל את נוסח הקבילה על הסף וציין כי אין בה כל שמץ של עבירה או התנהגות לא הולמת וכי התלונה אינה ראויה לדיון כלל. לאור הדברים האלה, הקובל (המנכ"ל) החליט למשוך את התלונה ולבטלה".

לא מיניה ולא מקצתיה. יו"ר הועדה לא נדרש בכלל לתלונה גופה. הוא לא פסל שום דבר, לא התייחס כלל לנוסח הקבילה, לא ציין כי אין בה שמץ של עבירה, לא קבע כי אין בה התייחסות להתנהגות לא הולמת ולא אמר כי התלונה אינה ראויה לדיון כלל וממילא גם הקובל לא החליט למשוך את התלונה מאחד מהטעמים האלה.

יו"ר ועדת המשמעת הציע לקובל לשקול את משיכת הקבילה משני טעמים : **ראשית** מכיוון שהקובל אמר כי אינו יודע אם לעותר יש כרטיס שחמטאי ולכן העיר היו"ר כי אם אין לו כרטיס כזה, ספק אם צריך לדון בקובלנה נגדו על הפרת קוד אתי ו**שנית**, משום שהקובל והמתלונן, לא הצליחו להראות היכן פורסמו הדברים ובאיזה הקשר.

הקובל יכול היה בשלב זה לבקש להמשיך ולדון בתלונה. גם בהעדר התייצבות העותר יכול היה להתבסס על עדויות ביחס לעותר שנשמעו ונרשמו בפרוטוקול הישיבה המלא מפי המתלונן ומפי גב' אפרומיסקי אולם הוא בחר תחת זאת לומר לועדת המשמעת :

" אם הוא שחקן אז הקוד האתי חל עליו. אני מבין שחסר ההקשר של הדברים שפורסמו ומקבל את הדברים ולא עומד על הקובלנה נגדו"
לשון אחרת **אין כאן אמירה כלשהי** לפיה העותר לא עבר עבירה משמעתית אלא הודאה בכשלון הקובל ועדיו לפרט היכן בדיוק פורסמו הדברים וכן מה היה טיב הקשרים בין פרסומי העותר לפרסומיה של גב' אפרומיסקי.

דברי הקובל מלמדים על יחס הוגן וסביר מצידו לעותר ובודאי שהם מנוגדים לטענה שמועלית בעתירה לפיה הקובל קרי מנכ"ל האיגוד, פועל כנגד העותר "עקב טינה אישית". עצם העלאת טיעון כזה, הוא חמור ומצריך פירוט והנחת תשתית כלשהי לאותה "טינה אישית"; דבר שלא נעשה כאן.

במוקד העתירה עומדת תגובת המנכ"ל שבה נאמר :

" בכל מקרה, מר יבגני לבנזוב התנער מחברות באיגוד השחמט. בעצמו ביקש לנתק כל קשר ולכן הוא לא יוכל להעביר שום קורס מטעם איגוד השחמט. אחדד את העניין שיהיה לך ברור יותר, קורס שיועבר על ידי או בשיתוף מר לבנזוב, לא יוכל לקבל אישור רשמי מאיגוד הישראלי לשחמט או הוועדות שלו".

מה מסתתר מאחורי דברים אלה? כאמור, העותר טוען שהם נובעים מטינה אישית, אחרת לא ברור מדוע נאמרו. בהרחיבו את הדיבור בהקשר זה על התלונה המשמעתית שהוגשה נגדו, הוא מבקש מבית הדין לקבוע כי מנכ"ל האיגוד, למרות שמשך את התלונה, ביקש בדרך זאת לפגוע בעותר.

התשובה לשאלה מה הרקע האמיתי למכתבו של מנכ"ל האיגוד, נעוצה בדברים שכתב העותר, באותו מסמך שכיניתי קודם לכן כ: "מכתב העותר". העותר **כשל** בכך שלא גילה לבית הדין על קיומו של "מכתב העותר". מכתב זה זורה אור על כל הפרשה, השונה מזה שהוצג בעתירה. שומה היה על העותר לגלות לבית הדין את אותו דואר אלקטרוני ששלח העותר למנכ"ל האיגוד, לועדת המשמעת ליו"ר ועדת הנוער ולגב' אפרוימסקי ביום 07.01.2021.

מכתב העותר הוא תגובה מצידו על התלונה המשמעתית שהוגשה נגדו ועל זימונו לישיבת ועדת המשמעת למועד שנקבע לדיון בתלונה זאת. במכתב זה מעלה העותר, בין השאר, טענות עובדתיות ומשפטיות כנגד האמור לגביו בתלונה המשמעתית. מקצת מהטענות המשפטיות הן על פניהן מוטעות, אולם אין צורך להידרש לטענות אלה או אחרות באותו מסמך שכן על המדוכה לא מונחת התלונה המשמעתית אלא תגובת מנכ"ל האיגוד לאמור בחלקים אחרים של "מכתב העותר".

בחלקים הרלבנטיים לעתירה במכתב העותר נאמר:

" לאחר התייעצות עם עורך דיני, אני מביא לידיעתכם את הדברים הבאים:

מר משה קציר, יו"ר וועדת הנוער ומר גיל בורוכובסקי, מנכ"ל האיגוד הישראלי לשחמט- אני מודיע כי לא אתייצב לשום דיון בוועדת המשמעת של איגוד השחמט. אני דורש להוציא אותי לאלתר מרשימת התפוצה של תכתובת זו ובמקרה אחר אשקול הגשת תביעה בגין הטרדה. כמו כן אני שוקל הגשת תביעת דיבה נגד מר משה קציר בעוון מידע כוזב בצידן כלפיי, כחלק מכתב התביעה שלו.....לסיכום, אני לא אתייצב לדיון בוועדת המשמעת ולא אקבל כל החלטה שתתקבל בו כלפיי...".

על דברים אלה חזר העותר בדואר אלקטרוני שנשלח לאותם נמענים ביום 26.02.2021:

" שלום רב, בתאריך 7.1.2021 שלחתי מכתב בתפוצה זו אשר עיקרו היה הודעה על אי הגעתי לדיון בוועדת המשמעת ודרישה לא להעביר אליי יותר כל הודעה בנושא, ואני מצטט:

" אני מודיע כי לא אתייצב לשום דיון בוועדת המשמעת של איגוד השחמט. אני דורש להוציא אותי לאלתר מרשימת התפוצה של תכתובת זו, ובמקרה אחר אשקול הגשת תביעה בגין הטרדה".

מנכ"ל איגוד השחמט, מר גיל בורוכובסקי- אני מודיע, לאחר התייעצות עם עורך דיני, כי זו התראה אחרונה לפני הגשת תלונה בגין הטרדה. בנימה לא רשמית, אגיד כי אם ישנה מחשבה שניתן לתקוף, להשמיץ ולהלך אימים על אדם שתרם רבות לאיגוד (ברוב המוחלט של המקרים בהתנדבות מבלי שהוא יחזיר מלחמה בחזרה, אזי היא שגויה".

מדובר כאן בשלוש אמירות בעייתיות:

א לא אתייצב לשום דיון בוועדת המשמעת

ב לא אקבל כל החלטה של ועדת המשמעת שתתקבל כלפיי

ג אם תמשיכו לכתוב אלי בנושא התלונה אגיש תלונה בגין הטרדה.

לעניין אי ההתייצבות במקרה שלפני

שחמטאי שהוגשה נגדו תלונה משמעתית לוועדת המשמעת בדרך כלל מתייצב לדיון, מביא את עדיו, חוקר במידת הצורך את עדי הקובל וטוען את טענותיו. זאת הדרך הטובה ביותר מבחינתו לנסות ולהוכיח את חפותו.

תקנות המשמעת של האיגוד הישראלי לשחמט מאפשרות לנילון בסעיף 3 :

"לותר על הופעתו בפני הוועדה ולהמציא במקום זאת את טיעוניו בכתב".

אפשרות זאת היא ככלל הרבה פחות טובה מבחינת הנילון. העדרו מהדיון ימנע ממנו לחקור את העדים שיעידו נגדו ויפחית מאד את משקל טענותיו, שכן הן לא עברו בכור החקירה הנגדית. היא יכולה אולי להתאים למקרה שבו מדובר בטיעונים משפטיים גרידא.

העותר טוען שהוא עשה שימוש במקרה זה באפשרות הזאת ולכן אין כל פסול באמור ב"מכתב העותר". לשיטתו, הוא הודיע שלא יתייצב בדיון אולם הוא גם טען טענות שונות באותו מכתב שמן הראוי לפרשן כטיעונים בכתב.

הדעת נותנת שבאפשרות הקבועה בסעיף 3 הנ"ל מדובר בטיעונים בכתב שמכבדים את ועדת המשמעת ולא באמירות ב"מכתב העותר" שלפיהן הוא לא יקבל כל החלטה של ועדת המשמעת שתשיע אותו. יש כאן טיעון מתריס; טיעון שכופר מיניה וביה בסמכות הוועדה ובכפיפותו להחלטותיה. מדוע צריכה הוועדה להידרש כלל לטיעוניו אם מראש הוא מודיע לה שאם היא לא תקבל אותם, הוא לא יכבד את החלטת הוועדה?

מכתב העותר ראוי לגינוי. הוא מוציא עצמו מכלל חברי האיגוד בכך שהוא מודיע לוועדת המשמעת שלא יכבד את החלטותיה ומאיים על מנכ"ל האיגוד כי יתבע אותו בגין הטרדה, אם יתקשר איתו בקשר לתלונה המשמעתית שהוגשה נגדו. זאת איננה התנהלות נורמטיבית שנדרשת מציבור השחמטאים ושופטי השחמט.

לכך מן הסתם, כיוון מנכ"ל האיגוד בכתבו ב"תגובת המנכ"ל":

" מר יבגני לבנזוב התנער מחברות באיגוד השחמט. בעצמו ביקש לנתק כל קשר".

ברור לחלוטין גם מנוסח התגובה כי **הסיבה היחידה** לה היא האמור במכתב העותר וכל הניסיון בעתירה לייחס למנכ"ל

"טינה אישית" או לקשור את תגובת המנכ"ל לעצם קיומו של ההליך המשמעותי, אין בו ממש.

עמדת מנכ"ל האיגוד בעניין זה היא גם עמדתו החד משמעית של יו"ר הנהלת האיגוד שאף טרח והגיע לדיון המשפטי בעניינו של העותר בפני והציע לעותר להתנצל על אותן אמירות שצוטטו לעיל במכתב העותר.

אין צורך להידרש כאן לסמכות הפורמלית לפסול את העותר כמפורט בתגובת המנכ"ל. הרי נכתב לעותר כי 666 הוחלט שיש לבצע רגולציה מסודרת של כל הנושא של קורסי שיפוט על כל היבטיו. עד גיבוש הרגולציות על המבחן, מבנה חומר נלמד, **מי מוסמך להרצות** וכיוצא בזה- לא יאושרו בינתיים קורסי שיפוט מבחינת קורסים מאושרי איגוד השחמט.

בגדר אותה רגולציה ייקבעו מן הסתם גם השיקולים שיש לשקול בבחינת הכישורים והתכונות הנדרשים על מנת לכהן כמורה בקורסים להכשרת שופטי שחמט. דעתם של המנכ"ל ושל יו"ר האיגוד כי שחמטאי שכופר בסמכויות ועדת המשמעת ומתריס על כך בריש גלי ומאיים על פרנסי האיגוד בהליכים משפטיים מעיד על עצמו שאין לו את המזג השיפוטי הנדרש ושיקול הדעת הנדרש לכהן בתפקיד חשוב זה.

אשר על כן אני דוחה את העתירה.

אני מאמין לעותר שהוא באמת מצטער על אמירותיו הללו ב"מכתב העותר". אני ממליץ לו לחתום על מכתב ההתנצלות בנוסח שהצעתי לו ואני ממליץ להנהלת האיגוד, אם אכן יחתום על המכתב, לאפשר לו, כפי שהציע ברוב הגינותו, יו"ר הנהלת האיגוד, לפתוח דף חדש שיאפשר לעותר, אם יחתום על המכתב ואם יתקיימו בו כל התנאים שעליהם יוחלט ברגולציה, להשתתף כמרצה בקורסים להכשרת שופטים שיערכו בעצה אחת עם האיגוד.

666

ניתן היום 26.01.2023 שלא בפני הצדדים

פרופ' דניאל מור

נשיא בית הדין